

Tiit-Rein Viitso nimetati Läti Ülikooli audoktoriks

Liina Jürgen
avalikkussuhete
peaspetsialist

Eesti ja soome-ugri keeleteaduse osakonna emeriitprof Tiit-Rein Viitso (pildil) promoveeriti Läti Ülikooli aastapäeval, 30. septembril Läti Ülikooli audoktoriks.

Audoktori kraad anti Viitsole tähelepanuväärse panuse eest soome-ugri õpingute programmi kujundamisel ja arendamisel Läti Ülikoolis.

Tiit-Rein Viitsol on Läti Ülikooliga pikaajalised koostöösidemed. Rohkem kui kümme aastat on ta nõustanud naabrite soome-ugri keelte programmi arendamist. Läti Ülikoolis õpetatakse soome ja eesti keelt bakalaureuse tasemel. Lühemat aega on Viitso ka ise Läti Ülikoolis

eesti keelt õpetanud. Tartu Ülikoolis on ta aidanud kaasa noorte õppejõudude koolitamisele Läti Ülikooli soome-ugri programmi jaoks. Rahvusvahelise tähtsusega on Tiit-Rein Viitso liivi keele uurimused, ta on koolitanud ka liivi keele õpetajaid.

Kavas on asutada ravimiarenduskeskus

Varje Sootak

4. oktoobril kirjutasid rektor Jaak Aaviksoo, Eesti Biokeskuse (EBK) direktor Richard Villems ja Eesti Maaülikooli (EMÜ) rektor Alar Karis alla ühiste kavat-suste protokollile.

Koostöö eesmärk on kolme asutuse vahelise teadus-mahuka ravimiarenduse ja ravimiuuringute keskuse (ravimiarenduskeskus) loomise koordineerimine.

TÜ, EBK ja EMÜ ravimiarenduskeskuse arendusprojekt kujundab ravimiarenduse ja uurimistöö koordineerimist, ravimiarenduseks vajaliku organisatsiooni ja infrastruktuurse baasi loomist.

Protokollis on märgitud, et loodav keskus peaks olema Euroopas märgatav ja arvestatav keskus. Selles toimub tipptasemeline inimeste ja loomade haiguste molekulaarsete ning füsioloogiliste põhjuste väljaselgitamine, uute ravimikandidaatide disainimine, konstrueerimine ja nende tootmistehnoloogiate väljatöötamine ning võimalike ravimite testimine prekliinilistes ja kliinilistes katsetustes. Peale maldmolekulaarsete keemiliste ühendite ja ravimite töötatakse välja bioloogilisi terapeutikume ja vaktsiine ning uusi rakuteraapia meetodeid.

Ravimiarenduskeskuse tegevus peab looma aluse bio- ja ravimitööstuse arenguks Eestis.

Varje Sootak

Rektor Jaak Aaviksoo esitas 29. septembril TÜ nõukogule tagasiastumisavalduse. Ta kinnitas, et jätkab oma tööd uue rektori tööle asumiseni.

Rektor kirjutas oma avalduses: «Palun mind vabastada ülikooli rektori ametist seoses minu otsusega aidata tegevpoliitikuna kaasa Eesti demokraatia tegevdamisele.»

Prorektorist rektoriks

Aaviksoo ütles nõukogu istungil, et kui rektor Jüri Kärner kutsus teda TA Füüsika Instituudist 1992. a kandideerima ülikooli füüsika-keemiateaduskonna korraliseks professoriks ja ülikooli arendusprorektoriks, ei olnud seda lihtne otsustada. «Otsustamine ei olnud lihtne, aga ma olen tänase päevani veendunud, et see otsus oli õige. Rõõm Eesti edenisest ja ülikooli edemisest on üles kaalunud need loobumised, mis selle otsusega on kaasas käinud,» selgitas ta.

Optika ja spektroskoopia professor Jaak Aaviksoo valiti esimest korda rektoriks 1998 (pildil paneb rector emeritus Peeter Tulviste Jaak Aaviksoole kaela ametiraha) ja teist korda 2003.

Rektor ütles nõukogu liikmetele, et talle on pidevalt esitatud ettepanekuid kaasa lüüa Eesti

elu edendamisel väljaspool ülikooli. «Olen öelnud, et minu jaoks on ülikoolis võetud kohustused olulisemad kui väljaspool ülikooli. 11. septembril otsustasin ma aga teisiti.»

«Otsustasin rektoriametist loobuda, et aidata tegevpoliitikuna kaasa Eesti demokraatia tegevdamisele. Usun, et suudan järgnevat neli kuud hoida eraldi ülikooli rektori ning tegevpoliitiku seisukohad,» ütles Jaak Aaviksoo.

TÜ nõukogu kinnitas rektori valimiste reglemendi ja moodustas viieliikmelise valimiskomisjoni. Selle esimees on TÜ kuratooriumi juht, vandeadvokaat Jüri Raidla. Valimiskomisjon kuulutab rektori valimised välja kolmes suurimas päevalehes hiljemalt 27. oktoobril ning määrab kandidaatide esitamise tähtaja, mis jääb 2006. aasta lõppu.

Kuidas toimub valimine

Rektoriks võib kandideerida isik, kes on Eesti Vabariigi kodanik, on või on olnud valitud mõne ülikooli korraliseks professoriks ning on valimiste ajal noorem kui 60 aastat. Kandidaadid võivad esitada teaduskondade nõukogud, teiste Eesti teadusasutuste nõukogud, vähemalt 1/4 ülikooli nõukogu liikmetest, TÜ kuratoorium, 15 korralist professorit ühiselt, üliõpilaskond, ametisolev rektor

REKTORI VALIMINE

- Hiljemalt 27. oktoobril kuulutab valimiskomisjon välja rektori valimised.
- TÜ nõukogu kinnitab valimiskogu nimekirja 24. novembri seisuga.
- 18. jaanuaril toimub rektori valimiskoosolek.
- 29. jaanuaril astub ametisse uus rektor.

ja endised rektorid.

Valimiskogu valib rektori viieks aastaks. Valimiskogusse kuuluvad ülikooli nõukogu liikmed, teaduskondade nõukogude liikmed ja korralised professorid. TÜ nõukogu kinnitab valimiskogu nimekirja 24. novembri seisuga.

Rektori valimiskoosolek toimub 18. jaanuaril. Valituks osutub kandidaat, kelle poolt on hääletanud üle poole valimiskogu liikmetest. Kui enam kui kahe kandidaadi korral ükski kandidaat ei saa vajalikku arvu poolthääli, korraldatakse teine voor, kus osalevad kaks enim poolthääli saanud kandidaati. Kui kahe kandidaadi korral kumbki ei saa vajalikku arvu poolthääli, korraldatakse uus hääletusvoor.

Valimiskomisjon teeb vabariigi valitsusele ettepaneku nimetada uus rektor ametisse 29. jaanuaril.

TÄNA LEHES

Tartu Üliõpilasteatrist

LK 3

Elukestev õpe ülikoolis

LK 2

Õendusteaduse osakond 15

LK 2

Soome ja Eesti ajakirjandusest

LK 3

30 aastat tagasi, 27. septembril 1976 pandi nurgakivi TÜ Raamatukogu uuele hoonele Struve tänavas.

UUDISED

Pensioneerunud töötajate vastuvõtt

12. oktoobril kell 17 võtab rektor Jaak Aaviksoo kunstimuuseumis vastu pensioneerunud töötajaid.

Traditsioonilisele vastuvõtule on kutsutud emeriitprofessorid Mati Erelt, Ago Künnap, Vambola Raudsepp ja Jaak Kangilaski, TÜ ajaloo komisjoni projekti-juht, endine ajaloo muuseumi direktor Ela-Heigi Martis, OÜ TÜ Kesklinna Apteegi juhataja Maila Madise, meditsiinilise biokeemia õppetooli laborant Hell Alapuu, proviisor Helgi Vilu, aula perenaine Marta Pihlamäe, praktikakorralduse spetsialist Ludmilla Solo, administraator Elvi Roots, majahoidja Ilda Toll, elektrikud Henn Aim, Olev Ivask ja Vello Otsa, ehitustööline Aavo Tohvre ning koristajad Evi Telling ja Valve Pallav.

«Bioninas» põhjavee probleemid

Täna õhtul kell 18.15 ETVs algava «Bionina» sarja 5. saade on Eesti kõige hinnalisemast maavarast põhjaveest.

Saates kõneldakse ohtudest, mis võivad põhjavett reostada ning abinõudest, kuidas seda vältida. Eraldi on vaatluse all joogivee fluorisisaldusega seotud probleemid.

Saates esinevad teiste seas emeriitprofessor Astrid Saava, tehnoloogiainstituudi ase-direktor Erik Puura, hüdrogeoloog Andres Marandi ja keskkonnatervishoiu teadur Ene Indermitte.

UT KÜSIB

Kas esimene kuu tudengina Tartu Ülikoolis oli sinu ootustele vastav?

Lauri Kaldamäe
füüsika 1. a
üliõpilane

Ave Jänes
arstiteaduse
1. a üliõpilane

Elo Pruuli
ajaloo 1. a
üliõpilane

Jaanus Juhani
geograafia
1. a üliõpilane

Anna Tõnnson
ajakirjanduse
ja suhtekorralduse 1. a
üliõpilane

Väga hea mulje jätab füüsika käsitlemine, mis ei eelda liiga palju eelteadmisi (kuna füüsika õpetamise tase koolides on erakordselt ebaühtlane). Samal põhjusel on ka kohati igav. Negatiivse poole pealt tuleb kindlasti ära märkida see tohutu hulk matemaatikat, mis meile õpetatakse (nähtavasti pole ma matemaatika fänn), ja selle ebakoordineeritus.

Tihti käsitletakse mingit teemat kõigepealt keemias, füüsikas ja/või arvutiõpetuses ning alles hiljem õpetatakse seda matemaatikas. Veel võiks mainida, et mind häirib väga, et programmeerimist õpetatakse kõigile just Java programmeerimiskeeles.

Kokkuvõtteks võib öelda, et üldisest karmist kriitikameelest olenemata olen ma ülikooli suhtes positiivselt meelestatud.

Kuna õppisin eelmisel aastal Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis füsioteraapiat, polnud Tartu tudengielu mulle võõras, arstiteaduskonna elu küll.

Ülikoolis on vahvam! Õppimist on kordades rohkem ja päevad pikemad, samas on hästi huvitav. Lemmikaine on mul anatoomia, mis viib ka enamiku vabast ajast. Formaliinhaisuga harjunud ma veel pole ja laiba kõrval kommiisu ka ei ole.

Küll on lühim tee Bio-meedikumist keemiahoonesse välja mõõdetud ja esimesed ehmatused loengutes üle elatud.

Arvasin, et agara rebasena saan kõik vajaliku, kui lähen 5. septembril raamatukokku. Selgus aga, et sealt oli juba terve armee I kursuse arstitudengeid läbi käinud. Eks usinusega siin ellu jääbki.

Enne ülikooli kujutasin ette, et loengud on rasked ja õppehoonete vahel tuleb ühest auditooriumist teise joosta. Hoolimata sellest, et suuri üllatusi polnud, ei tundunudki esimene kuu ülikoolis nii raske, kui ma arvasin. Tuli välja, et kõik õppejõud on tegelikult arusaajad inimesed.

Kuna pärast gümnaasiumi veetsin ma ühe aasta Iirimaal ja jõudsin Eestisse tagasi alles 4. septembril, siis oli nii palju tegemist, et esimesel nädalal ühtegi loengusse ei jõudnud.

Negatiivne on see, et saksa ja eesti keele tundide õppe-rühmad tekitavad segadust ning praegu ei saa veel kõik aru, millises rühmas nad on. Küll on aga tore, et kursuse liikmed juba üksteist tunnevad ja omavahel suhtlevad.

Kuna TÜ oli minu teine valik, siis ei olnud mul erilisi ootusi kujunenud, küll aga olid mõningad kartused. Ikkagi tuli kõigist sõpradest ja perest eemale, suhteliselt võõrasse linna kolida.

Siiski sai juba avaaktusel selgeks, et geograafid on väga sõbralikud ja lõbusad inimesed. Tänu neile on mul ülikooliellu sisse elamine ja uute tutvuste leidmine küllaltki valutult sujunud.

Õppeainetega olen enamasti rahul, nendega sai Internetis tutvuda ja eriti üllatusi ei tekkinud.

Ainus negatiivne elamus meenub seoses ÕISiga. Selle käsitlemine oli alguses üsna raske – tunniplaanid ei tahtnud klappida ja ka valikainete leidmine mõõdus suhteliselt vaevaliselt. Nende kohta võiks rohkem infot olla.

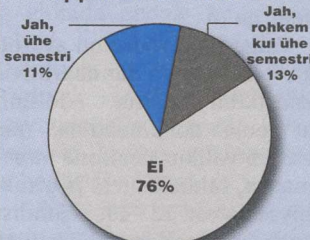
Esiteks ajas meid segadusse ÕIS, mille vajadust me ei mõistnud. Kui sinna ilmusid esimesed konspektid, muutisime meelt. Aga langes ka loengutest osavõtt.

Vanemad tudengid hakkasid kohe seltsielu korraldama, kuid nüüd on meid unarusse jäetud. Kuna enamik loengutest on suurtes auditooriumites, on kursakaaslastega raske tutvuda. Siin aitab Orkut, kus enamasti esimesed laused vahetatakse.

Meid on hirmutatud esimese aasta üldainetega, aga üllatusiks on ka huvitavaid kursusi. Uueks koduks on saanud raamatukogu, mis meenub esimesena ka väljas külmetades. Siiani lahendamatu probleem on pidev õpikute jagamine. Veelgi tüüpilisem on see, et pole õpikut, mida jagada.

ONLINE-KÜSITLUS

Kas oled õppinud välismaal?

Vastajaid: 388

Uus küsimus:

Kas kolledžid tuleks liita teaduskondadega?

Vasta: www.ajaleht.ut.ee

UUDISED

Ülikool tunnustab

TÜ väikese medali ja tänukirjaga tunnustati pikaajalise ja kohusetundliku töö eest arstiteaduskonna sekretäri **Maie Piirja**.

TÜ väikese medali pälvis 60. sünnipäeval pikaajalise ning väga hea ja kohusetundliku töö eest infotehnoloogia osakonna tehnik **Aimar Nagel**.

Õenduse eriala avamise ja juurutamise eest autasustati TÜ tänukirjaga arstiteaduskonna erakorralist vanemteadurit ja emeritprofessorit **Lembit Allikmetsa**, õendusteaduse osakonna loomise ja juhatamise ning diplomioppe avamise eest endist dotsenti **Mare Lindu** ning pikaajalise kohusetundliku töö ja õendusteaduse osakonna arengu toetamise eest arstiteaduskonna sekretäri **Ede Kärnerit**.

Pikaajalise kohusetundliku töö eest pälvis TÜ tänukirja arstiteaduskonna endine assistent **Eve-Merike Sooväli**.

Saksa-Eesti koostöösuhte pikaajalise edendamise, Academica suurepärase ettevalmistuse ja silmapaistvalt hea korralduse ning kümneaastase pühendumuse töö eest sai TÜ tänukirja välissuhte osakonna peaspetsialist **Lea Kivi**.

Väga hea töö eest autasustati 65. sünnipäeval TÜ tänukirjaga botanikaiaia direktorit **Heiki Tamme**.

Seoses avatud ülikooli 10. aastapäevaga tunnustati TÜ tänukirjaga avatud ülikooli keskuse juhatajat **Aune Valku**.

Tulekul on arstiteaduskonna päev

13. oktoobril kell 9 avab dekaan prof Toomas Asser Linkbergi auditoriumis teaduskonna aastakonverentsi.

TTÜ dotsent Toomas Neuman peab akadeemilise loengu «Tüvirakud ja rakuteraapia».

Kell 10 algavad õppejõudude, teadurite, doktorantide ja üliõpilaste ettekanded.

Sümposiumide teemad on biomeditsiini uued arengusuunad ning kliinilise meditsiini ja farmaatsia aktuaalsed probleemid.

Kell 18 algab ajaloo muuseumis dekaani vastuvõtt.

Ajaloo muuseumis näitused Tallinnast

29. oktoobri saab ajaloo muuseumis näha kaht Tallinnat tutvustavat näitust.

Muuseumi valge saali rõdul on avatud näitus Gustav Adolfi Gümnaasiumist, mis tähistab tähtsate oma asutamise 375. aastapäeva.

Muuseumi ekspositsiooni-juhi Terje Lõbu sõnul tutvustab näitus «Dokumente Gustav Adolfi Gümnaasiumi vanimast ajaloost» Eesti vanima tegutseva keskkooli ajaloolisi käsikirju ja trüki-seid jm.

Valge saali rõdul on avatud ka Tallinna Linnaarhiivis koostatud näitus «Tallinn ja tema dokumendid», mis esitleb valikut pealinna vanematest, tähtsamatest ja atraktiivsematest 13.–18. sajandist pärit arhivaalidest. Värviliste koopiatena saab näha näiteks vanimat Eestis säilinud dokumenti, käsikirjalisi Lübecki linnaõiguse koodekseid ja vanimat säilinud eestikeelset raamatut.

Elukestev õpe vajab koostööd

Meelis Burget

28.–29. septembrini toimunud avatud ülikooli 10. aastapäeva konverentsist «Elukestev õpe teadmiste-põhises ühiskonnas» osavõtjad tõdesid, et ülikoolide koostööd ettevõtete ja kogu ühiskonnaga tuleb parandada.

Nii majandusteaduskonna avatud ülikooli magistriõppe lõpetanud õppeosakonna turunduse peaspetsialist Ingrid Maiste kui ka täiskasvanud õppijaid õpetav õigusteaduskonna dotsent Merle Muda leidsid, et avatud ülikooli õppur erineb oluliselt päevase õppe üliõpilasest.

Ingrid Maiste sõnul minnakse bakalaureusekraadi omandama tihti sellepärast, et töökoht nõuab vastavat paberit, magistriastmes aga on oluline enese täiendamine kas enda jaoks või ametialaselt. Ta lisas, et kool valitakse õppekvaliteedi, maine, õppevormi sobivuse ja asukoha järgi.

Täiskasvanud õppija on erinev

Ingrid Maiste rääkis, et kuigi alguses tunnevad täiskasvanud õppijad hirmu oma õpioskuste pärast ja kardavad akadeemilist keskkonda, mõistavad nad varsti, et pingutades saab hakkama. Tema sõnul on avatud ülikoolis õppijad enamasti ühiskondlikult aktiivsed töö- ja pereinimesed, keda võib hakata koolitöö tegemisel ajapuudus painama. «Samas on neile tähtis, et ülikoolist saab teadmiste kõrval ka palju uusi tutvusi ning kinnitust juba olemasolevatele teadmistele. Kasutatavatest konseptidest on tihti tulu ka pärast õpet,» ütles ta.

Dotsent Merle Muda ütles, et avatud ülikooli üliõpilane on suurema elukogemuse tõttu palju teadlikum õppija, ta oskab rohkem küsida ja oma teadmisi paremini praktikaga siduda. See teeb ka õppejõu töö huvitavamaks ja lihtsamaks.

Piret Tatunts pidas konverentsil ettekande täiskasvanud õppijast Eesti ülikoolides kümne aasta pärast. ANDRES TENNUS

Merle Muda lisas, et avatud ülikooli õpilastega tekib õppejõul päevase õppe tudengitega võrreldes nõrgem isiklik kontakt. «Alati ei tule nad ka eksamil, millele on registreerunud, sest polnud aega õppida. Sellest hoolimata ei tehta täiskasvanud õppijatele järeleandmisi.»

Ettevõtted vajavad juhendamist

Ingrid Maiste tõi välja, et näiteks lõputöö kirjutamine ja kaitsmine võib täiskasvanud õppijale kujuneda üle ootuste raskeks ning õppejõupoolsed täpsemad juhised, abi ja inustus kuluks siin igati ära.

Ingrid Maiste, karjääri- ja psühholoogilise nõustamise

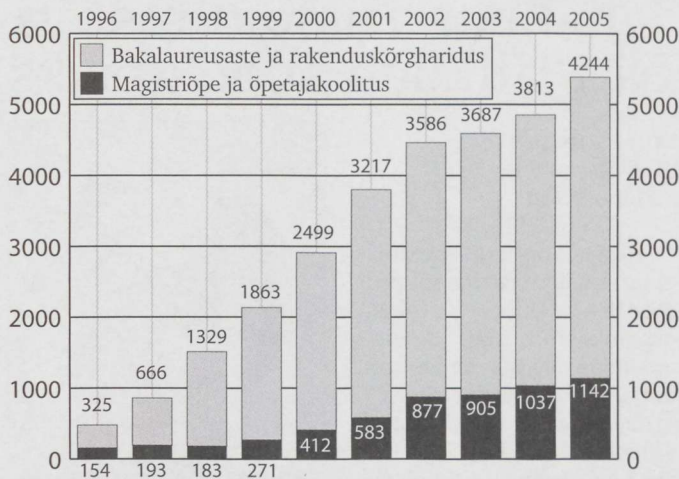
talituse juhataja Piret Tatunts ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoja haridusnõunik Tiia Randma olid ühel meelel, et kõik osapooled peavad oluliseks avatud ülikooli suuremat paindlikkust.

Tiia Randma sõnul ootavad oma töötajaid täienduskoolitusele saatvad ettevõtted ülikoolilt nii paindlikumat õppetöö korraldust kui ka sisu. Tema arvates parandaks ettevõtete ja ülikoolide koostööd ning mitmekesisstaks õppeprotsessi varasema töökogemuse arvestamine ja väärtustamine.

Ta lisas, et kuigi ettevõtted on väga huvitatud oma töötajate arendamisest, ei oska nad alati määrata, millist

AVATUD ÜLIKOOLI ÜLIÕPILASTE ARV AASTATEL 1996–2005

Üliõpilaste arv 31. detsembri seisuga. Välja on arvatud külalisüliõpilased ja arst-residendid.

Kümne tegutsemisaasta jooksul on avatud ülikooli üliõpilaste arv mitmekordistunud.

KARJÄÄRITALITUSE JUHATAJA PIRET TATUNTS

Et Eesti majanduses toimuv oleks produktiivne, peavad ülikoolides antavad teadmised jõudma tööturule.

koolitust alluvad vajavad, ning edastavad ülikoolidele umbmääraseid soovide. «See-pärast ootavadki ettevõtted koolitajalt abi töötajate koolitusvajaduse väljaselgitamisel, tööandjale sobiva koolituskava kokkupanemisel ning õppe korraldamisel,» ütles ta.

Õppimine peaks muutuma elulisemaks

Piret Tatunts nentis, et töötajat koolitav ettevõtja tahab tulemuseks kindlasti ettevõtte efektiivsuse suurenemist või uusi ideid. Samas ootabki TÜ Tatuntsi sõnul ettevõtjalt infot selle kohta, kuidas koolitada tööturunõuetele vastavaid inimesi.

Tema arvates teeb ülikooli-õpet elulisemaks see, kui üliõpilasi saab praktikale saata. «Kui oleks rohkem praktikan-

tidest huvitatud tööandjad, siis saaks ka õppija parema pildi tööturust, talle meeldivast tööst ja sellest, mida ta peaks juurde õppima,» ütles Piret Tatunts. «See võib olla tööandjale tülikas, kuid annab võimaluse õppeprotsessis osalemiseks, inimese suunamiseks ja värske ideede saamiseks. Praeguse tööjõupuuduse tingimustes võimaldab see mõnikord ka hea spetsialisti leidmist ja tööaja optimeerimist.»

Piret Tatunts märkis, et TÜ üliõpilased võiksid kõikidel õppeastmetel uurida paljusid teemasid, mis on ettevõtetele huvipakkuvad. «Selleks, et Eesti majanduses toimuv oleks produktiivne ja arenev, peavad ülikoolides antavad teadmised jõudma tööturule.»

Õendusteaduse osakond tähistab 15. aastapäeva

Ede Kärner
õendusteaduse
osakonna sekretär

10. oktoobril kell 10 algab raamatukogus konverents «15 aastat akadeemilist õendusharidust Eestis».

Konverentsil arutletakse õendusteaduse, õendushariduse ja tervishoiusüsteemi aktuaalsete probleemide üle.

Ülevaate eriala avamisest arstiteaduskonnas ning akadeemilise õendushariduse ja õendusteaduse arengust 15 aasta vältel Eestis teeb osakonna kauaaegne juhataja Ilme Aro. Algaastatel meditsiiniõpeteaduseks nimetatud eriala avati tookordse dekaani prof Lembit Allikmetsa eestvedamisel. Selleks ajaks olid mujal maailmas juba olemas akadeemilise õendushariduse traditsioonid ning teaduskraadiga õed. Tüs said õed esialgu õppida vaid diplomioptes, aastate pärast avati bakalaureuseõpe, nüüd on osakond keskendunud magistriõppele. Doktorioptes õpivad Eesti õed välismaal.

Soomes sai akadeemiline õendusharidus alguse 1979 Kuopios ning on arenenud tugevaks teadusharuks, mida viljeldakse viies ülikoolis. Soome õendusteaduse arengusuundadest räägib prof Tarja Suominen Kuopio Ülikoolist.

Osakonna juhataja assistent Kristi Toode käsitleb õendusteaduse magistriõppes rakendatavaid õppemeetodeid, mis lähtuvad aktiivsest töökogemusest täiskasvanud õppijast. Ettekanne keskendub küsimusele, kas enese juhitud õppimine on pelgalt üks teadmiste omandamise ja õpitulemuste saavutamise viise või on oskus õppida professionaalsuse olulisim näitaja.

Helsingi Rakenduskõrgkooli Stadia vanemlektor Ly Kalam-Saminen käsitleb kliendikeskse tervishoiuteenuse kvaliteeti, mille peamine näitaja peaks olema klientide rahulolu pakutava teenusega ehk teenuse vastavus kliendi ootustele. Näited pärinevad tema doktoritööst, mis uuris klientide rahulolu õendusabi teenusega Soome ja

Õendusteaduse magistrandid teevad andragoogika rühmatööd. ILME ARO

Eesti sünnitusosakondades.

Vananev elanikkond ning pidevalt suurenev sotsiaal- ja tervishoiuteenuste tarbijate hulk on terav probleem, millega tervishoiul tuleb peatselt silmitsi seista. TÜ õendusteaduse osakonna prof Pirkko Routasalo käsitleb gerontoloogiaõdede osa tervisekeskonnas ning tõendus-põhist õenduspraktikat.

Tartu Tervishoiu Kõrgkooli õe õppekava koordinaator Reet Urb tutvustab rah-

vusvaheliselt tunnustatud mõdikut, mis võimaldab terviklikult hinnata pikaajalisel hooldusel viibiva isiku tervises seisundit ja toimetulekut, ning kirjeldab mõdikukoostamist Eesti oludele. Ettekanne põhineb kevadel kaitsitud õendusteaduse magistritööle.

Konverentsil on väljas õendusteaduse osakonna endiste ja praeguste magistrantide ning bakalaureuseõppe üliõpilaste stendiettekanded.

Haridus-nädal

Avatud ülikooli keskus korraldab 11. oktoobril kell 10 oma majas Lossi 24 avatud uste päeva.

11. oktoobril on võimalik TÜ ja e-õppe arenduskeskuse e-õppe päeval osa võtta koolitusest «Videokonverentsi võimalused õppetöös».

Alates 9. oktoobrist saab veebiaadressil www.e-uni.ee/e-oppija/ tutvuda ka Eesti e-ülikooli liikmeskõrgkoolide täienduskoolituspakkumistega.

12. oktoobril peavad Lossi 3 õppehoones avaliku loengu psühhiaatria assistent Innar Tõru ja teoloogiadoktor Einike Pilli.

Mainitud üritused toimuvad 6.–13. oktoobri kestval IX täiskasvanud õppija nädala raames. Nädala jooksul toimuvad üritused kõigis maa-kondades.

Haridusnädalla lõpetab 13. oktoobril Tallinnas toimuv täiskasvanuhariduse foorum.

Lisainfo: Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsiooni ANDRAS koduleheküljel www.andras.ee.

Eesti meedia kujutab soomlasi eripalgelistena

Kadri Bank

«On vaid aja küsimus, millal eestlased oma Hummeritega sellest pödrakarjast mööda kihutavad.»

Sellise lausega iseloomustas Eesti päevalehti uurinud Arja Korhonen eestlaste suhtumist soomlastesse. Eelmisel reedel toimunud Eesti-Soommeediakonverentsil «Pätid ja pödrad – meedia nägemus naabrist?» rääkis Korhonen, et eestlased näevad end Soome väikese venna ja innovatiivse teerajajana, samas kui suur veli on ametiühingute ja Venemaa jooksupoiss ning sörgib mõjuvõimsate riikide majandus- ja julgeolekupoliitika sabas.

Teisalt asetavad eestlased end ka hõimuvenna rolli, otsides põhjanaabriga lähedust ning võrdväärsust. Korhoneni sõnul peab Eesti oluliseks õppi-da Soomelt kui teaduse Mekalt ning pragmaatilisel riigilt, mis hoolitseb nii oma kodanike kui ka keskkonna eest.

Soome kui etalonriik

Soome kui eeskujumaa kuvand on Oulu Ülikooli ajaloolase Kari Aleniuse sõnul pärit juba ärkamisajast. Püüdes määratleda enese identiteeti, võtsid eestlased eeskujuks soomlased kui ainsa keeleliselt ja kultuuriliselt lähedase suurema rahva.

Eestlaste peetumuseks ei nähtud aga üle lahe mingit vajadust Eestiga tihedamaid sidemeid luua, lõunanaabrite vastu tundis huvi vaid väike grupp haritlasi. Eelmise sajandi algusaastatel saigi Aleniuse sõnul Eesti meedias domineerivaks suhtumine Soomesse kui ülbesse suurde venda.

Eesti iseseisvumine küll

parandas meie mainet, kuid ka siis ei tekkinud Aleniuse hinnangul Soomel suuremat tahtmist Eestiga põhjalikumalt tutvuda.

Soome huvi suurem

Tänapäeva pilt näitab vastupidist. Meediakonverentsi ühe korraldaja ajakirjanduse professori Epp Laugu sõnul kirjutab Soome meedia Eestist tunduvalt rohkem kui vastupidi.

Peale selle käib Eesti Keele Instituudi teadussekretäri Hille Pajupuu andmeil Eestis aastas mitusada tuhat soomlast rohkem kui eestlasi Soomes. Seetõttu kujunebki meie ettekujutus soomlastest enamasti turistide põhjal.

Nii peavad Pajupuu sõnul eestlased soomlasi küll töökatteks ja lahketeeks, aga ka lärma-kateks ja seltskondlikeks.

Kujunenud stereotüüpe ei ole Eesti Ekspressi ajakirjanik Barbi Pilvre sõnul murdmas ka kohalik meedia. «Ajakirjanikul läheb sageli pirn põlema siis, kui mõni purjus soomlane üle laeva parda kukub,» tõdes Pilvre konverentsi paneelvestlusel. Ta lisas, et näiteks Soome kultuurist kirjutamine on pigem nišitoode.

Lisaks sellele pole Epp Laugu sõnul Soomes ühtki Eesti korrespondenti. Eestis on viimase 15 aasta jooksul töötanud pidevalt vähemalt üks Soome ajakirjanik.

Paneeldiskussioonis osalenud Soome ja Eesti ajakirjanike seas jäi siiski kõlama mõte, et naaberriigist püütakse kirjutada eelkõige objektiivselt. Olgugi, et ka Eesti on muutumas soomlaste arvates igavaks heaolumaaks ning sinse kajastamine ei ole alati ajakirjanduslikult müüv.

Rahvusvaheline Üliõpilasteatrite Liit AITU koondab tudengiteatritega tegelejaid üle maailma. Fotol Tartu Üliõpilasteatri juht ja lavastaja Kalev Kudu (paremal) koos Valgevene Riikliku ülikooli esindajatega.

ROBERT GERMAJ

Piiritagune teater huvitab igat näitlejat

Kadri Bank

Üliõpilasteatri juht Kalev Kudu peab rahvusvahelise teatrieluga kursis olemist oluliseks osaks ka mitteprofessionaalsete teatritegijate töös.

Juunikuus osales üliõpilasteater Prahast toimunud sõltumatute ja amatööriteatrite festivalil «Apostrof». Eestlaste etendatud Sarah Kane'i näidend «Puhastatud» pälvis publikuhääletusel 14 osaleja seas viienda koha.

Kuigi festivali kuluaarides kiideti üliõpilasteatri juhi Kalev Kudu sõnul lavastuse professionaalsust, leiab Kudu, et üliõpilasteatri plussiks on ka heas mõttes amatöörlikkus. «Kui ka tehniline pool pole alati parim, on lavastustes tudenglik mängurõõm,» rääkis ta.

Peale publikule mängulusti pakkumise peaks üliõpilasteater julgema Kudu arvates võtta riske. «Tänapäeva profiteater töötab kommertslikus maailmas, kuid üliõpilasteatris ei pea pingsalt sellele mõtlema, kuidas ma publikule meeldin.»

Rahvusvaheline konverents

Üliõpilasteatri katsetuslikku rolli rõhutas Kudu ka Rahvusvahelise Üliõpilasteatrite Liidu (AITU) VI kongressil peetud kõnes. 21.–26. juulini Itaalias toimunud kongress tõi kokku üle 80 üliõpilasteatri esindaja, sealhulgas Austraaliast ja Uus-Meremaalt.

Viiepäevase kokkutuleku jooksul käsitlesid teatripraktikud ja -teoreetikud laia teemaderingi näitlemistehnikast teatri semiootiliste küsimusteni.

Peale ettekannete andsid ülikoolide teatrid etendusi. Neist tõstis Kudu esile Vilniuse tehnikaülikooli tudengite mängurõõmu, korealaste ausat mängu ja tugevat trupitunnetust ning Kameruni monotükki, mille näitleja oskas end ka rahvusvahelisele seltskonnale arusaadavaks teha.

ÜLIÕPILASTEATRI JUHT KALEV KUDU

Lihtsalt tuleb end mujal toimuvaga kursis hoida. Oma liivakast on tore küll, aga kui see mahub ära suurde globaalsesse liivakasti, on veelgi parem.

Festivalil esines ka teatrikorüfee Dario Fo, kes kritiseeris teatrivahendite kaudu festivali toimumise ajal alanud Iisraeli-Liibanoni sõda.

Kalev Kudu on praegu AITU liige ning esindab Tartu Üliõpilasteatrit rahvusvahelistel kogunemistel. Rahvusvahelistel teatrisündmustel osalemist peab Kudu nii enese kui ka näitlejate loomulikuks ja ülimalt vajalikuks töö osaks. «Lihtsalt tuleb end mujal toimuvaga kursis hoida. Oma liivakast on tore küll, aga kui see mahub ära suurde globaalsesse liivakasti, on veelgi parem.»

Kudu sõnul selgus konverentsil, et üliõpilasteatrite tegevuspõhimõte jaguneb maailmas peamiselt kaheks. Eelkõige USA-s ja Kanadas levinud suund kasutab sissepoole-meetodit, kus tehakse palju stuudiotööd ning lavastusi laiemale publikule sageli ei valmigi.

N-ö väljapoole tegutsevaid teatreid toetab linn ja eelkõige ülikool. «Neil on oma maja, valgus ja helitehnika,» rääkis Kudu. Ta tõi näiteks

mitmekümneaastase traditsiooniga Liege üliõpilasteatri, mis mängib hooaja jooksul 6–7 näidendit kolmel eri laval.

Tegutsevad statsionaarita

Tartu Üliõpilasteater alustab aga oma kaheksandat hooaega taas ilma statsionaarita. Harjutamise koht on tudengitel üliõpilasmaja.

Kalev Kudu sõnul on kindla mängukoha puudumise probleem kerkinud viimase kahe hooaja jooksul. «Kahju on etendusi maha kanda, kui neid saaks üle viia ka järgmisesse semestrisse. See tähendaks Tartu kultuuripildi mitmekesistumist, et Vanemuise ja Emajõe suveteatri kõrval tegutseb ka üliõpilasteater. Ülikoolilinnas peaks see ju nii olema!»

Kudu rääkis olukorrast septembris toimunud kohtumisel ka abilinnapea Jüri Sasiga. Teatrijuhi sõnul kinnitas Sasi linnapoolset soovi tudengiteatrit toetada, kuid soovis ka ülikoolilt suuremat aktiivsust üliõpilasteatri probleemide lahendamisel.

Minskis toimub üliõpilasteatrite festival

Kadri Bank

Sel nädalal osaleb Kalev Kudu žüriiliikmena Valgevene Riikliku Ülikooli korraldataval rahvusvahelisel üliõpilasteatrite festivalil.

Festivali «Teatralny Koufar–2006» hommikul tegutsevad töötoad, mida juhendavad õpetajad Saksamaalt, Šveitsist ja Rootsist. Öhtuti vaadatakse etendusi.

Kudu sõnul on valgevenelased tundnud muret tudengiteatrite sidemete kadumise pärast. «Poliitika poliitikaks, aga teatrihuvilised võiks siiski kokku hoida,» vahendas Kudu Valgevene ülikooli esindajaid.

Sel aastal osalevad Valgevene truppidel kõrval ka Saksamaa, Sloveenia, Kreeka, Iraani, Rumeenia, Venemaa, Leedu ja Tšehhi tudengiteatrid.

UUDISED

Kristina Mullamaa kaitses doktoritöö

8. septembril kaitses keelekeskuse inglise ja rootsi keele õpetaja Kristina Mullamaa doktori-väitekirja «Towards a Dynamic Role Conception of Liaison Interpreters: an Ethnographic Study of Self-Descriptions of Practising Liaison Interpreters in Estonia».

Uurimus keskendub *liaison*-tõlkide (konverentsitõlkide) võrreldes väiksem osalejate arv, tihti informaalsem kontekst) rollile ning otsib vastuseid *liaison*-tõlgi rolli kujunemise ja ühiskonnamuutuste võimaliku koosmõju kohta.

Töös on esitatud ülevaade tõlgi nüüdisaegsest rollist ja eetikast ning ühiskondlik-ideoloogiliste ja kultuuri-protsesside vahendamisega seotud diskussioonidest.

Töö juhendajad on prof Krista Vogelberg ja *prof emeritus* Stig Örjan Ohlsson ning oponendid prof Anthony Pym (Tarragona) ja dr Pirjo Kukkonen (Helsinki).

Kristina Mullamaale anti filosoofiadoktori kraad inglise keele ja kirjanduse erialal.

Kristina Mullamaa.

Üldhariduse arendusettepanekud

30. septembril andis haridus-teaduskonna õppekava arenduskeskus Riiklikule Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskusele üle ainekavade koostamiseks vajalikud ettepanekud.

Õppekava arenduskeskus osales seitsme õppeaine ainekava ja teemade väljatöötamisel. Töös olid loodusõpetuse, bioloogia, geograafia, keemia, füüsika, ajaloo ja kunsti õppeained.

Dekaan Katri Raik avaldas tänu kõigile tööprotsessis osalejaile. «TÜ annab valminud ainekavad üle teadmise, et ülikooli panus Eesti hariduselu arendamisse aitab kaasa tänaste valupunktide lahendamisele,» lisas ta.

Haridus- ja teadusministeeriumi ning TÜ vahel jätkub õppekavadega seotud koostöö 2010. aastani.

AHHAA näitusel ehitatakse roboteid

31. oktoobrini on Tartu laululava ruumides avatud AHHAAteaduskeskuse näitus «Idee kunst! ... ehk kuidas saada miljonäriks?».

Näitusel saab iga külastaja ehitada endale kuuletuva roboti.

Näituse projektijuhi Pilvi Põldmaa sõnul on võimalik tutvuda paljude heade ideedega, mille abil inimesed on miljonäriks saanud.

«Miljonäriks saamine on kättevõtmise asi ja igaüks meist saaks sellega hea tahtmise korral hakkama,» ütles Põldmaa.

Näitus on avatud iga päev kl 10–18, robotite töötuba E–K kl 16–18 ja R–P kl 12–18.

Postimehe ajakirjanik Erkki Bahovski, MTV3 ajakirjanik Pertti Nyberg ning Kagu-Soome päevalehtedes töötav Rain Kooli jt konverentsil osalejad leidsid, et naabermaast võiks rohkem juba kooliõpikutes kirjutada.

ARJA KORHONEN

TÜ ja Eesti Psühhiaatrite Seltsi konverents

Jaanus Harro
psühhofüsioloogia professor

Homme lõpeb Tallinnas kolmepäevane Tartu Ülikooli ja Eesti Psühhiaatrite Seltsi regionaalkonverents.

Ligi 350 osavõtjaga Collegium Internationale Neuro-Psychopharmacologicum (CINP) konverentsil käsitletakse psühhofarmakoloogia ja bioloogilise psühhiaatria nüüdisaegseid uurimisküsimusi ja kliinilist praktikat. Sümpoosionid on pühendatud depressiooni, ärevushäirete, skisofreenia ja sõltuvushäirete alusmehhanismidele ja ravile ning uutele

arengusuundadele neuro- ja psühhofarmakoloogias. Ettekandjaid on 15 riigist, kelle hulgas on ka CINPi eelmine president Brian Leonard (Iirimaa/Holland), Euroopa Neuropsühhofarmakoloogia Kolledži järgmine president David Nutt (Suurbritannia) ja Helsingi Tehnoloogiainstituudi direktor Mart Saarma.

1957. aastal, moodsa psühhofarmakoloogia sünniajastul loodud CINP on teadusorganisatsioon, kuhu kuuluvad maailma juhtivad psühhofarmakoloogid. CINP vahendab uusimat teadusinfot ja aitab oluliselt kaasa psühhiaatrite teadmiste ajakohastamisele.

ÖNNITLEME

Emeriitprofessor Eino Krall 75

9. oktoobril täitub 75 eluaastat zooloogia ja hüdrobioloogia instituudi emeriitprofessoril Eino Krallil.

Eino Krall lõpetas 1955 Tartu Ülikooli zooloogina ja kaitses bioloogiadoktori kraadi Moskvast. Ta töötas pikka aega Eesti TA zooloogia ja botaanika instituudis, asudes varsti juhtima omaloodud fütoneematoloogide töörühma. Kralli teadustöö fütoparasiitsete nematoodide süstemaatika, fülogeneesi, ökoloogia ja tõrje alal pälvis kõrge tunnustuse tolleaegses N. Liidus, kus see teadusharu oli kõrgelt arenenud. Tema teadustööd tunnustati Karl Ernst von Baeri preemiaga. Pärast ingliskeelse monograafia ilmumist nematoodidest juureparasiitide kohta (trükiti välismaal, mis oli tolle aja kohta üksjagu erakordne) levis Kralli tuntus erialateadlaste seas kiiresti üle maailma. Sellest annab tunnistust näiteks tema valimine nii Florida Nematoloogide Foorumi kui ka Venemaa Nematoloogide Seltsi auliikmeks. Ta on ka rahvusvahelise teadusajakirja Russian Journal of Nematology abitoimetaja.

1992 valiti Eino Krall ülikooli äsja loodud erizootoloogia õppetooli esimeseks korraliseks professoriks, kellena ta töötas kuni emeriteerumiseni 1997. Tol pöördelisel ajal, mil paljud

asjad olid alles üsna alguses, aitas prof Kralli tolleks ajaks kinnistunud rahvusvaheline tuntus kujundada verivärsketele õppetoolile kõrge maine ja andis jõulise impulsi süstemaatilise zooloogia ja eriti parasitoloogia arengule Tartu Ülikoolis. Tema tänaseni raudgemata võime publitseerida oma teadustulemusi rahvusvaheliselt hoiab meie ülikooli jätkuvalt nähtaval maailma nematoloogide seas.

Oleme Einot alati hinnanud kui laia eruditsiooniga, sõbralikku ja vaimukat kolleegi, keda loodame ka järgmise veerandsaja jooksul veel palju meie ülikooli ja instituudi seinte vahel kohata. Selleks soovime talle palju tervist ja jätkuvat elulust!

Kolleegid zooloogia ja hüdrobioloogia instituudist

TÜ PENSIONÄRIDE ÜHINGUS VITAE

11. oktoobril kl 16 toimub füüsikahoones Tähe 4 kohtumine Rein Lepikuga. Teemaks «Tere, Brasiilia!».

Muudatused raamatukogu teeninduses

• Alates 1. oktoobrist on jälle avatud vaba juurdepääs usu-teaduse avakogule, mis oli takistatud remondi tõttu. Usuteaduse ja filosoofia avakogud koos ajakirjadega asuvad nüüd ajaloo ja kunsti avariiumilite kõrval.

Riiulite ümberpaigutamiseks on kasutatud 3. saali lugejakohdade pinda. Eksami-sessiooni ajaks paigutatakse lugejakohti raamatukogu 3. korruse koridoridesse.

• Alates 1. oktoobrist on ümberkorraldatud teenindus loodusteaduste saalis. Saali avakogu teavikuid võib koju vormistada 2. korrusel kojulaenutuses või 3. korrusel lugemissaalide tee-

ninduspunktis. Laenutamiseks palume kasutada ka laenutusautomaati, mis säästab lugejate aega.

• Teatmekirjanduse saali kasutamisel ja saali tööruumis asuvate raamatute kättesaamisel (E–R kl 9–17) abistab raamatukogu kasutajaid alates 1. oktoobrist kataloogisaali konsultant.

Teatmesaalis asuvaid geograafilisi kaarte ja atlaseid laenutab ajalehtede saali töötaja (E–R kl 9–17), õhtuti ja laupäeviti kojulaenutuspunkti teenindaja.

Loodame teie mõistvat suhtumist seoses muudatustega.

Raamatukogu

ÖNNITLEME

75

Sergei Issakov, filosoofiateaduskonna emeriitprofessor – 8. oktoober

Eino Krall, bioloogia-geograafiateaduskonna emeriitprofessor – 9. oktoober

55

Janno Reiljan, välismajanduse erakorraline professor – 8. oktoober

40

Kaja Vaabel, Pärnu kolledži raamatukogu juhataja – 8. oktoober

35

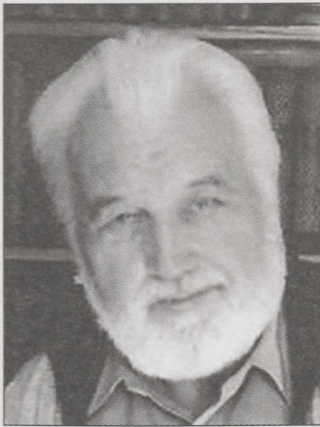
Alar Aints, hematoloogia vanemteadur – 8. oktoober
Argo Jõelet, geoloogia vanemteadur – 12. oktoober

ÖNNITLEME

Emeriitprofessor Sergei Issakov 75

8. oktoobril saab 75-aastaseks vene ja slaavi filoloogia osakonna emeriitprofessor Sergei Issakov. Ta lõpetas 1954 kiitusega TÜ vene keele ja kirjanduse osakonna ning asus juba järgmisel aastal ülikooli tööle, kus töötab käesoleva ajani. Aastast 1976 töötab Issakov professorina, 1980–1992 oli kateedri juhataja, 1992. aastast slaavi filoloogia õppetooli erakorraline professor, 1997. aastast emeriitprofessor. Kandidaadi väitekirja «Baltimaad 1820.–1860-ndate aastate vene kirjanduses» kaitses 1963 ja doktoriväitekirja «Vene kirjandus Eestis 19. saj.» 1974.

Issakovi teadusuuringute põhisuunad on vene-eesti kirjandus- ja kultuurisuhted, eestlaste kirjandus- ja kultuurisidemed teiste rahvastega Ida-Euroopas, Taga-Kaukaasias ja Kesk-Aasias, eesti kirjanduse ja ajakirjanduse ajaloo arhiivuurimused, vene rahvusvahemus Eestis. Ta on avaldanud rohkem kui 400 teadustööd, sh 10 monograafiat ja mitu õppevahendit kesk- ja kõrgkoolidele. Olulisemad publikatsioonid on «Läbi aastate ja kauguste. Eesti kultuurisuhte ajaloo Ukrainaga, Gruusiaga ja Lätiga 19. saj – 20. saj alguses» (1969), «Vene kirjanikud ja Eesti» (1978, 2. tr – 1985), «Baltimaade rahvaste kirjandus (kuni 1940. a)» (1983), «Venelased Eestis 1918–1940»

(1996), «Vene kultuuri ajaloost Eestis» (2005) jt.

Eesti kirjanduse aastapreemia sai 1970. a monograafia «Läbi aastate ja kauguste». Eesti riiklik preemia anti Sergei Issakovile 1985 raamatu «Tartu Ülikooli ajalugu» eest (kaasautorluses). Aastast 1995 oli Issakov Riigikogu liige, Balti Assamblee liige, UNESCO Eesti komisjoni liige. Ta on loonud Vene Uurimuskeskuse ning on selle juhatause esimees.

Prof Issakov peab ka praegu loenguid ja juhendab teadustöid.

Kolleegid vene ja slaavi filoloogia osakonnast õnnitlevad juubeli puhul ning soovivad tugevat tervist, jätkuvat jõudu ja edu teadustöös!

Vene ja slaavi filoloogia osakond

ERNST JAAKSONI STIPENDIUMIKONKURSS

TÜ Sihtasutus kuulutab välja 2006/2007. õa Ernst Jaaksoni mälestusfondi stipendiumikonkursi.

Mälestusfond toetab välismaal kraadiõppes õpinguid või teadusuuringuid jätkavaid eesti soost doktorante, teadureid ja õppejõude. Stipendium (200 000 krooni) määratakse üks kord aastas. Selle saaja peab olema TÜ doktorant või doktorikraadi kaitsnud kuni 41-aastane TÜ teadur või õppejõud ja uurimistöö peab kuuluma teaduskondade poolt sihtasutusele esitatud prioriteetsesse teadusvaldkonda.

Sellel aastal on teaduskonnad esitanud järgmised teadusprioriteetidid:

FL – «Eesti keel ja rahvuskultuur üleilmastuvas maailmas»,
US – «Religioonidevaheline dialoog tänapäeva maailmas»,
OI – «Keskonnaõigus»,
AR – «Hambaarstiteadus»,
SO – «Rituaalide sotsiaalne legitiimsus»,
MT – «Arvutiteadus»,
KK – «Liikumis- ja sporditeadused»,
HT – «Hariduse efektiivsuse ja üldpedagoogikaalased uuringud»,
MJ – «Tööturg ja sotsiaalne kapital»,
BG – «Maateadused»,
FK – «Materjalitehnoloogia».

Taotlejal esitada sihtasutuse juhatasele hiljemalt 1. veebruariks:

- stipendiumitaotlus (sihtasutuse vorm);
- ülevaade erialasest tegevusest;
- ülevaade kavandatavast uurimistööst ning põhjendus, et see vastab stipendiumi eesmärgile;
- kahe õppejõu soovitus (sh dekaani soovitus);
- ülevaade ühiskondlikust tegevusest;
- vastuvõtva ülikooli või teadusasutuse kinnitus õppima asumise või teadustööga tegelemise kohta;
- täielik kulutuste eelarve välisriigi ülikooli või teadusasutuse juures (k.a reisikulud);
- kaasfinantseerimise allikad ja toetussummade suurused.

Info: tel 737 5852, 521 6820, ruth.kotsar@ut.ee.

Stipendiumi saajad kuulutatakse välja 21. märtsil.

Taotluse blanketid: www.ut.ee/sihtasutus.

STIPENDIUMID

SA Eesti Rahvuskultuuri Fond stipendiume ja toetusi 2006. aastaks jagatakse üldfondist ja 96 nimelisest allfondist.

Hansapanga haridusstipendium määratakse kümnele bakalaureuseõppe üliõpilasele üheks õppeaastaks (à 20 000 krooni).

Taotluste vastuvõtt lõpeb 16. oktoobril kl 16.

Info ja taotluse ankeedid: www.erkf.ee.

Sügispäevad rõhuvad tudengi vaimsusele

16.–22. oktoobrini toimub Tartus traditsiooniline festival «Tartu sügispäevad 2006», mis toob tudengilinna nädalajagu huvitavaid kultuuri-, meelelahutus- ja spordiüritusi.

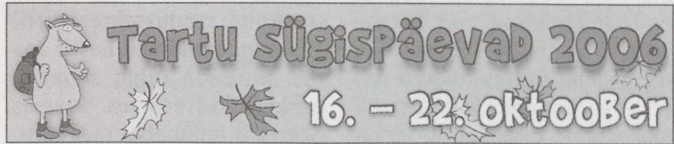
Seekordsed sügispäevad pööravad erilist tähelepanu tudengi vaimsusele. Isetegemisrõõm, aktiivsus ja argirutiinist väljamurdmine on festivali põhilised märksõnad. Sügispäevad on see aeg, kui

igauks võiks teha oma argiellu väikese pausi ning kogu hingest nooruslikkust ja tudengiks olemist nautida.

Tule osale sügispäevadel ja tunneta iga rakukesega vallutat vabadustunnet ja isetege-misrõõmu, mis tudengiaastate juurde kuuluvad.

Loe pikemalt järgmise nädala UT vahelehest ja vaata lisa www.studentdays.ee.

Sügispäevade korraldajad

«OOOFILMIÕHTUOO»

Filmiõhtute sari «Ooofilmiõhtuoo» toimub loengukursuse «Piibel õhtumaise kultuuri alustekstina» raames, kuid filme on keemiaringsi oodatud vaatama ka teised huvilised.

12. oktoobril linastub Andrei Tarkovski «Ohverdus», kuu järgmistel neljapäevadel on Tenzig Abuladze «Patukahetus» ja Krzysztof Kieslowski «Sinine».

KAITSMISED

13. oktoobril kl 14.15 kaitseb **Härmel Nestra** Liivi 2-405 doktoritööd «Iteratively defined transfinite trace semantics and program slicing with respect to them» («Iteratiivselt defineeritud transfinitised jälitussemantikad ja programmisitseerimine nende suhtes») *doctor philosophiae* (informaatika) kraadi saamiseks. Juhendaja dots Varmo Vene. Oponentid prof Helmut Seidl (Müncheni Tehnikaülikool) ja van-tead Tarmo Uustalu (TTÜ).

13. oktoobril kl 10.15 kaitseb **Anneli Kährik** TÜ nõukogu saalis doktoritööd «Socio-spatial residential segregation in post-socialist cities: the case of Tallinn, Estonia» («Sotsiaalruumiline elukohapõhine segregatsioon postsotsialistlikes linnades Tallinna näitel»). Juhendajad dots Jussi S. Jauhiainen ja van-tead Tiit Tammaru. Oponent prof Paul White (Sheffieldi Ülikool, Suurbritannia).

16. oktoobril kaitsevad usuteaduskonnas Ülikooli 18-307 magistritöid:

• kl 16.15 **Riina Ruut** «Rõivamotiiv Bengeni Hildegardi visioonitrioloogias» («The Motif of Clothing in the Visionary Trilogy of Hildegard of Bingen»). Juhendaja mag Marju Lepajõe. Oponentid mag Meelis Friedenthal ja mag Marek Tamm (TLÜ);
• kl 17.30 **Tuuli Klaas** «Canterbury Anselmi palvekogumik Orationes sive meditationes: enesetundmine palves» («Orationes sive meditationes by Anselm of Canterbury: Self-knowledge in Prayer»). Juhendaja mag Marju Lepajõe. Oponentid prof Tõnu Lehtsaar ja mag Eduard Parhomenko.

17. oktoobril kl 15.15 kaitseb **Kaspar Lind** Iuridicumis Näituse 20-212 magistritööd «Käibemaks kui üldine tarbimismaks ning selle rakendamine sisendkäibemaksu mahaarvamise kaudu» («Value added tax as a general tax on consumption and its application through the deduction of input value added tax»). Juhendaja *dr iur* dots Lasse Lehis. Oponent LLM Erki Uustalu.

18. oktoobril kl 16.15 kaitseb **Helen Kömmus** kirjanduse ja rahvaluule osakonnas Ülikooli 18-228 magistritööd «Meloodia varieerimine Cyrillus Kreegi 1921. aastal salvestatud rahvakoraalides». Juhendaja prof Jaan Ross. Oponentid Urve Lippus (Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia) ja lektor Mart Jaanson, MA.

18. oktoobril kl 12.30 kaitseb **Eva Keerov** Narva mnt 4-B202 magistritööd «Päriluriigi maine

kasutusvõimalused Saksamaal Eesti mööblieksporditööde näitel». Juhendaja Ele Reiljan, PhD. Oponentid EMÜ majandus- ja sotsiaalinstituudi õppedirektor Tiit Ohvri ja doktorant Dorel Tamm.

18. oktoobril kl 11 kaitseb **Pille Pruulmann-Vengerfeldt** TÜ nõukogu saalis doktoritööd «Information technology users and uses within the different layers of the information environment in Estonia» («Infotehnoloogia kasutajad ja kasutusviisid Eesti infokeskkonna eri kihtides»). Juhendaja prof Peeter Vihalemm. Oponent prof Nicholas W. Jankowski (Nijmegeni Ülikool).

KONTSERT

Aulas

XI rahvusvaheline Tartu vanamuusika festival

6. oktoobril kl 19 kontsert «*Forse che, si forse che no...*». Esineb Frottolad ja itaalia vararenessansi muusika ansambel Collinetto (Itaalia, Šveits).

7. oktoobril kl 19 Lähis-Ida muusika kontsert. Esinevad Ahmad al Khatib (Palestina) – ud David Kuckhermann (Saksamaa) – traditsioonilised löökpillid.

8. oktoobril kl 19 kontsert «Tundmatu Reini harfimängija iidne pärand». Muusikat 10.–11. sajandi käsikirjast, esineb ansambel Sequentia (Pariis/Köln/Kopenhaagen).

13. oktoobril kl 18 hõimukontsert.

Ajaloo muuseumis

11. oktoobril kl 18 esineb kammeransambel Multicamerata Poolast.

LOENGURAD

13. oktoobril kl 12.15–13.45 peab Võru linnapea Ivi Eenmaa Tiigi 78-236 Eesti avaliku halduse kursusel loengu «Kohalik omavalitsus». Kõik huvilised on oodatud! Info: Merje Pors, tel 521 2892.

18. oktoobril kl 14.15 algab arvutiteaduse instituudis TÜ visionääride loengusari. Esimese ettekande teeb Linnar Viik, kes räägib riigi arenguks olulistest tehnoloogiatest. Loengusari toimub projekti «Infotehnoloogiaalase hariduse tagamine TUs ja Tartu kutsehariduskeskuses» raames. Info: tel 737 5425, kairit.ahman@ut.ee.

TEADE

11. oktoobril kl 16.15 peab Ken Kalling Õpetatud Eesti Seltsi ettekandekoosolekul Lossi 3-406 ettekande «Kutsekojad sõjaeelses Eestis». Info: Kadi Kass, tel 5569 0948.

UNIVERSITAS
TARTUENSIS

TARTU ÜLIKOOI AJALEHT
Tellimise indeks 00892
Ilmub reedeti. Tiraaz 3000
Trükk: Grefi OÜ

Peatoimetaja Varje Sootak
Toimetaja Kadri Bank
Toimetaja Meelis Burget
Küljendaja Priit Kivisoo
Infotoimetaja Mai Kukumägi
Keeletoimetaja Marika Kullamaa
Tartu, Lutsu 5 (III k)
Tel: 737 5680, 514 2300
E-post: ajaleht@ut.ee
http://www.ajaleht.ut.ee
Postiaadress: Ülikooli 18, Tartu 50090